Doi Number :

ISSN :

QR

InMaR Journal

The Journal of International Management Research

Uluslararası Yönetim Araştırmaları Dergisi,Yıl: 2, Sayı: 3, Nisan 2016, s. 190-198

Murat YORULMAZ[1]

DENİZCİLİK İŞLETMELERİNDE ÖRGÜTSEL YAPI VE BİLGİNİN UYGULAMA SÜRECİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ

ÖZET

Bilgi yönetimi, örgütlerin varlığını sürdürebilmek için gerekli olan bilginin, örgüte doğru zamanda ulaşmasını ve örgütün belirlenen amaçlarını gerçekleştirilmek için kullanılmasını sağlar. Örgütlere bulundukları sektörde rekabet avantajı yaratan ve bilgi yönetiminin en önemli süreci olan bilginin uygulama süreci, örgütsel etkinliği artıran bir stratejidir. Dolayısıyla bilginin uygulanması, örgütlerin performansını, verimliliğini ve rekabet gücünü artırır. Bilginin, örgütsel amaçlar için kullanılabilmesi onun gelişebileceği bir ortamın yaratılmasıyla sağlanabilir. Bu ortamın başlıca unsurları; örgüt yapısı, örgüt kültürü, örgütsel öğrenme ve teknolojik alt yapıdır. Örgüt yapısının, bilginin uygulama sürecine olan etkisini ortaya çıkartmayı amaçlayan bu çalışmada, Marmara Bölgesinde faaliyette bulunan 42 denizcilik işletmesindeki orta ve üst düzey 168 yöneticiden anket tekniği ile toplanan veriler analiz edilmiştir. Anket yöntemiyle toplanan veriler, SPSS istatistiksel programında betimsel analizler, korelasyon analizi ve regresyon analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Analiz bulgularına göre, denizcilik işletmelerinde algılanan örgüt yapısının, bilgi uygulama sürecinin boyutları olan bilgi paylaşımındaki değişimin % 31,5'ni ve bilgi değerlendirmesi boyutunun ise % 19,5'ni açıkladığı istatistiksel olarak tespit edilmiştir. Denizcilik işletmelerinde örgüt yapısı ve bilgi uygulama süreci arasındaki ilişkilerin incelendiği bu çalışmada, bürokratik olmayan örgüt yapısının bilgi uygulama sürecini olumlu yönde etkilediği ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla denizcilik işletmelerinin elde ettikleri bilgiyi, tüm süreçlerine uygulayabilmelerinde sahip oldukları örgütsel yapının önemi büyüktür.

Anahtar Kelimeler: Deniz işletmeciliği, örgüt yapısı, bilgi uygulama.

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN KNOWLEDGE APPLICATION PROCESS AND ORGANIZATIONAL STRUCTURE IN MARITIME BUSINESS

ABSTRACT

Knowledge management enables usage of the knowledge which is necessary for organizations to survive, to reach the organization at the right time and to achieve the objectives determined by the organization. The application process which is the most important process and creates a competition advantage in their sectors, is a strategy that increases organizational effectiveness. Therefore application of the knowledge increases performances, productivity and competitiveness of the organizations. The usage of knowledge for organizational objectives can be achieved by the creation of an environment that helps improving itself. The major agents of this environment are structure of the organization, culture of

[1] Yalova Üniversitesi, Yalova Meslek Yüksekokulu, Deniz Ulaştırma ve İşletme Programı, Türkiye, muratyor@gmail.com

the organization, organizational learning and technological infrastructure. In this study that aims to figure out the effect of knowledge application process, the data analyzed which has been collected from 168 high level and middle level managers of 42 maritime business operating in Marmara Region by survey technique. The data which has been collected by survey technique assesed in SPSS statistical programme using descriptive analysis, correlation analysis and regression analysis. According to the analysis findings, the perceived organization structure in maritime business describes statistically 31,5% of the change in the knowledge sharing which are the aspects of knowledge application process and 19,5% of the aspect of knowledge assessment. This article reveals that, which examined the relationship between organization structure and knowledge application process in maritime business, non-bureaucratic structure of organization has a positive influence on knowledge application process. Therefore, the organizational structure has a great significance on being able to implement the knowledge to entire process that maritime business acquired.

Keywords: Maritime management, organization structure, knowledge application.

GİRİŞ:

Bilgi yönetimi, örgütlerin rekabet güçlerini sürdürebilmek için bilginin etkin bir biçimde tanımlanması, elde edilmesi ve kullanılmasını amaçlayan strateji veya süreçler olarak tanımlanabilir (Nigar, Yıldız, & Dur, 2010, s. 71-93). Bilgi yönetimi, belirlenmiş örgütsel amaçların gerçekleşmesi amacıyla bilgiyi yaratmak, elde etmek, yaymak ve geliştirmek için kullanılacak yeni yollarıdır (Barutçugil, 2002). Bilgi yönetimi, işletmenin görünmeyen varlıkları olan bilgi birikiminin, saklanması ve bu bilgiye en kısa sürede ve doğru bir şekilde erişim imkânın oluşturulmasıdır (Martensson, 2000, s. 209). Günümüzde her türlü organizasyonun rekabette avantajlı olabilmesinin en önemli anahtarı, bilginin (Hult vd., 2006) etkili yönetilebilmesidir. Yapılan çalışmalar bilgi yönetiminin özellikle hizmet sektörü için önemli bir konu haline geldiğini göstermektedir (Plessis, 2005). Dolayısıyla yönetim ve organizasyon alanının en popüler kavramlarından birisi bilgi yönetimidir.

Bilgi yönetiminin temel amaçları, örgüt çalışanlarına ait örtülü (çalışanların kafasında bulunan), açık (prosedürlerde yer alan), dış (örgütün dış çevresinde yer alan), iç (yani örgütte içinde bulunan) bilgi ile bu bilgiye ilişkin işlemler oluşturmak. Diğer bir ifade ile bilgiyi faydalı bir değere dönüştürmek ve doğru zamanda doğru kişinin kullanmasını sağlamaktır (Çapar, 2005). Bir örgütün, bilgi yönetiminden beklenen sonuçları elde edebilmesi için iyi işleyen bilgi yönetim süreçlerine, güçlü bir örgüt yapısına, bilgi dostu örgüt kültürüne ve güncel bilgi teknolojilerine sahip olması gerekir. Başka bir ifade ile başarılı bilgi yönetimi, bilgi yönetimi süreçlerine, örgütün yapısı, sahip olduğu kültür, bilgi teknolojileri, yönetim tarzı ve çalışanların paylaşımcı yaklaşımlarıyla yakından ilgilidir.

Bilgi yönetimi ile ilgili yapılan çalışmalarda, bilgi yönetimi süreçlerine yönelik ortak bir tanımlama olmasa da, genel olarak süreçler; bilgiyi elde etme, depolama, paylaşma ve kullanmadır. Gold vd. (2001) bilgi yönetimini, bilgi edinimi, bilgiyi kullanılabilir bilgiye dönüştürme (bilgi içselleştirme), bilgiyi uygulama (bilgi paylaşma

ve bilgi değerlendirmesi), bilgiyi koruma süreçleri olarak ifade etmektedir. Bilgi edinimi, örgütün çeşitli kaynaklardan öğrenme yoluyla bilgiyi toplaması ve dolayısıyla değişen koşullara uyum sağlamasına yardımcı olur. Elde edilen bilginin, örgüt içerisinde kullanılabilmesi için bilginin, örgütün amaçları ile faaliyetleri doğrultusunda dönüştürülmesi ve sonrasında da uygulama aşamasına geçilmesi gerekir. Bilgi yönetiminin en önemli süreci, bilginin uygulanmasıdır. Çünkü toplanan ve dönüştürülen bilgi, örgüt içerisinde paylaşılamaz ve değerlendirilemez ise başka bir deyişle, örgütün amaçları doğrultusunda, örgütsel faaliyetlere etkili biçimde uygulanamazsa bundan önceki ve sonraki süreçlerin bir anlamı kalmaz. Bilginin korunması süreci, örgüte avantaj ve rakiplerine göre farklılık sağlayan bilginin, yasa dışı veya taklit yoluyla kullanılmasının engeller.

Yang vd., (2009) , düzenli hat taşımacılığında Tayvan'da faaliyette bulunan denizcilik işletmeleri üzerinde yaptıkları çalışmada, kritik öneme sahip bilgi yönetimini etkileyen; örgüt yapısı ve bilgi yönetimi kültürünü ve ayrıca bunların örgüt performansına etkilerini ortaya çıkartmışlardır. Toplam 83 yöneticinin katıldığı araştırmada, bilgi yönetimini etkileyen, örgüt yapısı ve bilgi yönetimi kültürünün, yenilik, finansal performans ve müşteri hizmetleri boyutlarından oluşan örgüt performansını pozitif yönde etkilediği raporlanmıştır.

Çakar vd., (2010) bankacılık sektöründe yaptıkları çalışmada, örgütsel yapı ve örgüt kültürünün bilgi yönetimini süreçlerini etkilediği ve bilgi yönetimi süreçlerinin de örgütsel amaçları gerçekleştirmek için örgütsel etkinliği artırdığı ortaya çıkmıştır.

Dolayısıyla, bilgi yönetimi, örgütlerin varlığını sürdürebilmek için gerekli olan bilginin, örgüte doğru zamanda ulaşmasını, faaliyetlerinde ve örgütün belirlenen amaçlarını gerçekleştirilmek için kullanılmasını sağlar. Örgütlere bulundukları sektörde rekabet avantajı yaratan ve bilgi yönetiminin en önemli süreci olan bilginin uygulama süreci, örgütsel etkinliği artıran bir stratejidir. Diğer bir deyişle bilginin uygulanması, örgütlerin performansını, etkinliğini, verimliliğini ve rekabet performansını artırır. Bilginin, örgütsel amaçlar için kullanılabilmesi onun gelişebileceği bir ortamın yaratılmasıyla sağlanabilir. Bu ortamın başlıca unsurları; örgüt yapısı, örgüt kültürü, örgütsel öğrenme ve bilgi teknolojisidir.

Araştırmanın Problemi:

Araştırma problemi, denizcilik işletmelerinin örgüt yapısı ile bilgi yönetimi süreçlerinden bilginin uygulanması süreci arasında bir ilişki ve etkileşim var mıdır? Şeklinde belirlenmiştir. Bu bağlamda, örgüt yapısı ve bilgi uygulama süreci arasındaki ilişkiyi ortaya çıkartmayı amaçlayan bu çalışmada, Marmara Bölgesinde faaliyette bulunan 42 denizcilik işletmesindeki orta ve üst düzey 168 yöneticiden anket tekniği ile toplanan veriler analiz edilmiştir.

Yöntem:

Araştırmada veriler anket yöntemiyle toplanmıştır. Araştırmaya katılan 42 denizcilik işletmesine 210 anket dağıtılmış olup 170 tanesi geriye dönmüştür ve geriye dönme oranı % 81'dir. Anket formları incelendiğinde eksik ve birden fazla seçenek işaretli olan çıkartıldıktan sonra 168 anket analize uygun bulunmuştur.

Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde ankete katılan yöneticilere ve işletmelere ait demografik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise araştırmanın kavramsal değişkenlerine ait sorular bulunmaktadır. Bu soruların tümü; (1) kesinlikle katılmıyorum, (2) katılmıyorum, (3) kararsızım, (4) katılıyorum, (5) kesinlikle katılıyorum şeklinde kullanılan 5'li Likert tipi ölçeği biçiminde hazırlanmıştır. Ölçekte kullanılan örgüt yapısı (6 soru) ve bilgi uygulama süreci soruları Gold vd. (2001) çalışmasından (10 soru) alınmıştır. Örgüt yapısı ile ilgili sorular; ''Örgütümüzde hiyerarşik kademeler azaltılarak bilgi paylaşımı kolaylaştırılmıştır'', ''Örgüt yapımız, yardımlaşma ve bilgi paylaşımını yeteri düzeyde desteklemektedir'' şeklindedir ve ortalamanın 3'den büyük olması örgüt yapısının bürokratik olmadığını, ortalama 3'den küçük ise örgütün bürokratik bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Bilgi uygulama süreci ile ilgili sorular ise ''Mevcut hizmetlerimizdeki süreçleri sık sık iyileştirir veya revize ederiz'' ve ''Faaliyetlerimizi etkileyecek teknolojik gelişmelerin gerisinde kalmayız'' şeklindedir. Araştırma sonucu elde edilen verilerin analizinde SPSS 21 paket programı kullanılmıştır. İşletmelerin ve yöneticilerin demografik özelliklerine ilişkin verilerin özetlenerek genel bir değerlendirilmesine olanak sağlamak amacıyla betimletici istatiksel olarak, frekans dağılımlarından faydalanılmıştır. Ölçeğin yapısal geçerliliğinin tespiti için faktör analizi yapılmıştır. Araştırmanın temel değişkenleri arasındaki ilişkileri ortaya koymak için korelasyon analizi, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken üzerindeki etkisini belirlemek için de regresyon analizi kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem:

Bu araştırmanın amacı, Marmara bölgesinde faaliyet gösteren denizcilik işletmelerinde çalışan yöneticilerin bakış açısına göre, örgüt yapısının, bilgi uygulama sürecine olan etkisini belirlemektir.

Araştırmanın evreni, Marmara bölgesinde faaliyet gösteren ve Deniz Ticaret Odasına kayıtlı, deniz ulaştırma işletmeleri ile tersane ve gemi acentelerinden oluşmaktadır. Basit tesadüfü örneklem yöntemiyle 42 denizcilik işletmesi seçilmiştir. Araştırmanın yöneticiler üzerinden yapılmasının temel nedeni, yöneticilerin bilgi yönetimi hakkında bilgi ve fikre sahip olduklarının düşünülmesidir.

Bulgular:

Araştırmaya katılan yöneticilerin cinsiyeti, firmadaki pozisyonları ve eğitim seviyesi gibi demografik özellikleri Tablo 1' de, firmaların faaliyet alanları ve faaliyet süresi ise Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 1'den denizcilik işletmelerindeki yöneticilerin cinsiyet durumlarına bakıldığında, erkeklerin % 95,8 oranında 161 kişiyle baskın sayıda olduğu anlaşılmaktadır. Kadınlar ise % 4,2 oranla 7 kişidir. Diğer taraftan katılımcıların % 53,6'unun, 31-40 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre, denizcilik işletmelerindeki yöneticilerin genç yaş grubunda olduğu söylenebilir. Katılımcıların eğitim durumu değerlendirildiğinde % 79,2 ile lisans mezunları ön plana çıkmakta ve bunu % 11,3 ile ön lisans mezunları takip etmektedir. Genel anlamda deniz ulaştırma işletmelerindeki yöneticilerin eğitim düzeylerinin yüksek olduğu söylenebilir. Yöneticilerin firmadaki pozisyonlarına bakıldığında büyük çoğunluğun % 46,4 ile departman müdür yardımcıları, % 39,9 ile departman müdürlerinin olduğu Tablo 1'den anlaşılmaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Demografik Özellikleri

		Sayı	**Yüzde (%)**
Cinsiyet	Kadın	7	4,2
	Erkek	161	95,8
Toplam		168	100,0
Yaş	21-30	29	17,3
	31-40	90	53,6
	41-50	28	16,7
	50 üstü	21	12,5
Toplam		168	100,0
Eğitim Durumu	Lise	5	3,0
	Önlisans	19	11,3
	Lisans	133	79,2
	Lisansüstü	11	6,5
Toplam		168	100,0
Pozisyonu	Genel Müdür	7	4,2
	Genel Müdür Yrd.	16	9,5
	Departman Müdürü	67	39,9
	Departman Müdür Yrd.	78	46,4
Toplam		168	100,0

Tablo 2'den görüldüğü gibi araştırmaya katılan firmaların faaliyet alanları, % 50,0'lık oranla en fazla gemi işletmeciliği, % 33,3 ile gemi acenteliği, % 16,6 ile tersane işletmeciliği yapan firmalardır. Ankete katılan firmaların % 38,7'i 6-10 yıl arasında,

%19,6'ı 11-15 yıl, % 19,0'ı 16-20 yıl, % 17,3 'ü 1-5 yıl faaliyette olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Firmaların Özellikleri

		Sayı	**Yüzde (%)**
Faaliyet Alanı	Gemi İşletmeciliği	21	50,0
	Gemi Acentesi	14	33,3
	Tersane İşletmesi	7	16,6
Toplam		42	100,0
Faaliyet Süresi	1-5	29	17,3
	6-10	65	38,7
	11-15	33	19,6
	16-20	32	19,0
	21 ve üzeri	9	5,4
Toplam		42	100,0

Anketin yapısal geçerliliğini test etmek için yapılan faktör analizinde Temel Bileşenler analizi ve Varimax Rotasyonu kullanılmıştır. Yapılan analizde KMO testi değeri; 0,795 çıkmıştır. Bu sonuç, örnek büyüklüğünün çok iyi olduğunu ve değişkenlerin faktör analizi yapmak için yeterli olduğunu göstermektedir. Bartlett testi değeri p(0,00) çıkmıştır ve ($p< 0,05$) olduğu için faktör analizi yapılabilir. Faktör analizinde öz değerleri 1'in ve faktör yükleri 0,5'in üzerinde olan faktörler değerlendirilmeye alınmıştır. Herhangi bir faktöre yüklenmeyen bir soru analiz dışına bırakılmış ve tekrar yapılan analizde üç faktör elde edilmiştir. Faktör analizinde elde edilen faktörler; *Örgüt yapısı*, bilgi uygulama süreçlerinin boyutları olan, *bilgi paylaşımı* ve *bilgi değerlendirmesidir*. Çalışmada örgüt yapısı ile ilgili 6 soru sorulmuştur. Bilgi paylaşımı ile ilgili 5 soru, bilgi değerlendirmesi için 4 soru ilgili faktörlerde toplanmıştır. Elde edilen üç faktör toplam varyansın % 60,64'nı açıklamaktadır.

Faktör analizi ile oluşturulan üç kavram için ayrı ayrı yapılan güvenirlik analizinde bulunan Cronbach Alfa değerleri ve kavramların ortalamaları Tablo 3'de gösterilmiştir. Bu değerlere göre ölçeğin güvenilir (Altunışık v.d.,2012) olduğu sonucuna varılabilir. Örgüt yapısı ve bilgi paylaşımı arasındaki korelasyon katsayısı 0,561 ve 0,01 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Örgüt yapısı ve bilgi değerlendirmesine yönelik algılamaları arasındaki korelasyon katsayısı ise 0,427 olarak bulunmuş ve 0,01 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Buna göre yöneticilerin bilgi paylaşımına ve değerlendirilmesine yönelik algılamaları ile yöneticilerin örgüt yapısına bakış açıları arasında aynı yönde bir ilişkiden söz edilebilir ve bu ilişki istatistiksel açıdan anlamlıdır.

Tablo 3: Faktörlerin Cronbach Alpha Değerleri ve Ortalama

Faktörler	**Cronbach Alpha**	**Ortalama**	**Soru Sayısı**
Örgüt Yapısı	,834	3,88	6
Bilgi Paylaşımı	,833	4,01	5
Bilgi Değerlendirmesi	,762	4,04	4

Çalışmaya konu olan hipotezlerin test edilmesi için regresyon analizi yapılmıştır. Bu yöntemde bağımsız değişkenin bir bağımlı değişken üzerindeki etkisi regresyon denklem parametreleri kullanılarak gözlemlenmektedir (Özdemir, 2008).

Araştırmanın amacına ve araştırma probleminin çözümüne yönelik ve literatür esas alınarak geliştirilen aşağıdaki hipotezler, regresyon analizi ile test edilmiştir;

H_1: Denizcilik işletmelerinin örgüt yapısı bilgi paylaşımını pozitif yönde etkiler.
H_2: Denizcilik işletmelerinin örgüt yapısı bilgi değerlendirmesini pozitif yönde etkiler.

Tablo 4'de örgüt yapısının bilgi paylaşımını ve değerlendirmesi üzerine etkisi görülmektedir. Tablo 4'deki regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında, regresyon modelinin bir bütün olarak anlamlı olduğu [(F= 76,278, sig(0,00) < α (0,01); (F= 40,217, sig(0,00) < α (0,01)], kurulan regresyon modelinde bağımsız değişken olan örgüt yapısının, bilginin uygulama süreci boyutu olan bilgi paylaşımı üzerinde meydana gelen değişimin % 31,5' ni açıkladığı ve bilginin değerlendirilmesi boyutundaki değişimin ise % 19,5 'ni açıkladığı görülmektedir.

Bulgular bağımsız değişken açısından incelendiğinde; örgüt yapısı değişkeninin bilgi paylaşımı değişkeni üzerinde 0,01 anlamlılık düzeyinde pozitif bir etkisinin [(β= ,561; α(0,01) > p(0,00)] olduğu tespit edilmiştir, örgüt yapısı değişkeninin bilginin değerlendirilmesi değişkenini 0,01 anlamlılık düzeyinde pozitif yönde [(β= ,442; α(0,01) > p(0,00)] etkilediği anlaşılmıştır.

Tablo 4: Bilgi Uygulaması Süreci İle İlgili Regresyon Analizi

	Bilginin Paylaşılması			**Bilginin Değerlendirilmesi**		
Test 1	**β**	**t**	**p**			
Örgüt Yapısı	,561	8,734	,00*			
R^2	0,315					
F değeri	76,278					
Test 2				**β**	**t**	**p**
Örgüt Yapısı				,442	6,342	,00*
R^2				0,195		
F değeri				40,217		

* p < ,01

Bu regresyon analizi sonucunda; "Denizcilik işletmelerinin örgüt yapısı, bilgi paylaşımını pozitif yönde etkiler" hipotezi (H_1) ve "Denizcilik işletmelerinin örgüt yapısı, bilgi değerlendirmesini pozitif yönde etkiler" hipotezi (H_2) desteklenmiştir.

Bu bulgulara göre, denizcilik işletmelerindeki yöneticilerin bakış açısına göre, denizcilik işletmelerinde bürokratik olmayan bir örgüt yapısının olduğu ($\bar{X}$= 3,88 >3) ve örgüt yapısının, bilgi uygulama sürecinin boyutları olan bilgi paylaşımını ve bilgi değerlendirmesini pozitif yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Sonuç:

Sürekli ve radikal değişimlerin yaşandığı iş ortamında faaliyette bulunan örgütler, öğrenme yeteneklerini kullanarak, potansiyelini artırmak için günün gereklerine uygun bilgi ve becerileri kazanmak durumundadırlar. Bunun da en etkili yolu bilgi yönetimi süreçlerinin başarılı biçimde gerçekleştirilmesidir. Rekabetin yoğun yaşandığı denizcilik sektöründe faaliyette bulunan; gemi işletmeciliği firmaları, tersane işletmeleri ve gemi acenteleri için de rakiplere üstünlük sağlayacak gücün kaynağı, bilgi yönetimi uygulamalarıdır.

Bu çalışma ile denizcilik işletmelerinin yoğun bir şekilde bulunduğu Marmara Bölgesinde 42 denizcilik işletmesindeki orta ve üst düzey yöneticiler üzerinde görgül bir araştırma yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, denizcilik işletmelerinde bürokratik olmayan bir örgüt yapısının olduğu ve söz konusu işletmelerin örgütsel yapısı, bilgi paylaşımındaki değişimin % 31,5 2'ni ve bilginin değerlendirilmesindeki değişimin % 19,5'ni açıkladığı tespit edilmiştir. Diğer bir ifade ile denizcilik işletmelerindeki yöneticiler, esnek ve bilgi dostu bir örgüt yapısı tesis ettiklerinde, işletmeleri için hayati öneme sahip bilgi uygulama süreçlerini daha etkili yönetebileceklerdir.

KAYNAKÇA

Altunışık, R., Çoşkun, R., Bayraktaroğlu, S., & Yıldırım, E. (2012). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı* (7.Baskı b.). Sakarya: Sakarya Yayıncılık.

Barutçugil, İ. (2002). *Bilgi Yönetimi* . İstanbul: Kariyer Yayınları.

Çakar, N. D., Yıldız, S., & Dur, S. (2010). BİLGİ YÖNETİMİ VE ÖRGÜTSEL ETKİNLİK İLİŞKİSİ: ÖRGÜT KÜLTÜRÜ VE ÖRGÜT YAPISININ TEMEL ETKİLERİ. *Ege Akademik Bakış / Ege Academic Review, 10*(1), s. 71-93.

Çapar, B. (2005). Bilgi: Yönetimi, Üretimi ve Pazarlanması. *Bilgi Hizmetlerinin Organizasyonu ve Pazarlanması Sempozyumu.* Istanbul: Kadir Has Üniversitesi (Cibali Merkez Kampüsü).

Gold, H., Malhotra, A., & Segars, A. (2001). Knowledge Management: An Organizational Capabilities Perspective. *Journal of Management Information Systems*(18), s. 185-214.

Hult, G., Ketchen, D., Cavusgil, S., & Calantone, R. (2006). Knowledge as a strategic resource in supply chains. *Journal of Operations Management, 24*(5), s. 458–475.

Martensson, M. (2000). A Critical Review of Knowledge Management as a Management Tool. *Journal of Knowledge Management, 2000, 4*(3), s. 209.

Nigar, D. Ç., Yıldız, S., & Dur, S. (2010). Bilgi Yönetimi ve Örgütsel Etkinlik İlişkisi: Örgüt Kültürü Ve Örgüt Yapısının Temel Etkileri". Ege Akademik Bakış. *10*(1), s. 71-93.

Özdemir, A. (2008). *Yönetim Biliminde İleri Araştırma Yöntemleri ve Uygulamaları.* İstanbul: Beta Yayıncılık.

Plessis, M. (2005). Drivers of knowledge management in the corporate environment. *International Journal of Information Management, 25*(3), s. 193–202.

Yang, C.-C., Marlow, P. B., & Lu, C.-S. (2009). Knowledge management enablers in liner shipping. *Transportation Research Part E 45*, s. 893–903.